



دکتر محمد هادی فراهی

عضو هیأت علمی انتقالی دانشکده علوم ریاضی

سالهای خدمت در دانشگاه شهید چمران: ۱۳۶۴-۱۳۵۶

اینجانب محمد هادی فراهی، در اول اردیبهشت ماه سال ۱۳۲۷ در مشهد متولد شدم. سه سال از تحصیل در مقطع ابتدایی را در مشهد و سه سال بعدی را در نیشابور به انجام رسانیده و دوره شش ساله متوسطه را در دبیرستانهای فردوسی و دانش بزرگ نیا در مشهد و در رشته ریاضی به پایان رسانیدم. در سال ۱۳۴۶ در دانشگاه مشهد و در رشته ریاضی پذیرفته و مشغول به تحصیل شدم. در سالهای آخر دانشگاه همراه بعضی از دانشجویان برگزیده، به عنوان دبیر ریاضی در دبیرستان علم، که اولین دبیرستان وابسته به دانشگاه مشهد بود و بتازگی راهاندازی شده بود، مشغول به تدریس شدم. در سالهای اولیه افتتاح دبیرستان علم، کتاب ها به زبان انگلیسی بودند و لذا ما مجبور بودیم که کتاب های انگلیسی را البته به زبان فارسی تدریس کنیم.

سال ۱۳۵۰ در رشته ریاضی از دانشگاه مشهد فارغ التحصیل شده و خدمت وظیفه را با درجه ستوان دومی شروع نمودم. بعد از پایان خدمت وظیفه، مجدداً در دانشگاه مشهد (که بعد از انقلاب نام آن به دانشگاه فردوسی مشهد تغییر یافت) استخدام شده و برای خدمت بار دیگر به دبیرستان علم بازگشتم. در این زمان فعالیت دبیرستان علم اکنون مطابق چارت و ضوابط آموزش و پرورش و کتابهای دبیرستان، همان کتابهای مصوب آموزش و پرورش شده بود. اینجانب تا خرداد ماه ۱۳۵۵ در دبیرستان علم به عنوان دبیر ریاضی و البته در چارت سازمانی، به عنوان کارشناس گروه ریاضی دانشکده علوم دانشگاه مشهد خدمت نمودم، که خاطرات بسیار ماندگار و مطلوبی از آن دوره همواره با من همراه می باشد.

در تابستان ۱۳۵۵ برای ادامه تحصیل راهی انگلستان شدم و در دانشگاه برونل (Brunel) در لندن مشغول تحصیل شدم. در مهر ماه سال ۱۳۵۶، بعد از اخذ مدرک کارشناسی ارشد به ایران مراجعه و به دلیل بعضی سوء تفاهمات که در گروه ریاضی دانشگاه مشهد بوجود آمده بود به دانشگاه جندی شاپور اهواز (بعداً به دانشگاه شهید چمران تغییر نام یافت) منتقل شدم و تا سال ۱۳۶۴ به عنوان عضو هیات علمی گروه ریاضی، در آنجا به خدمت اشتغال داشتم. خاطرات بسیار ماندنی در فاصله ۸ سال حضور در دانشگاه اهواز دارم. شروع کار بنده در دانشکده ریاضی دانشگاه جندی شاپور اهواز، دی ماه ۱۳۵۶ بود. در آن زمان تعداد معدودی دانشکده ریاضی در سطح کشور بودند که یکی از آنها دانشکده ریاضی دانشگاه جندی شاپور بود. البته این دانشکده به همت دکتر کرمزاده تشکیل گردید و به همت و پایداری ایشان هم باقی ماند. در آن زمان بقیه دانشگاه‌ها گروه ریاضی داشتند که در دانشکده علوم پایه مستقر بود. این موضوع، اهمیت گروه‌های ریاضی و آمار و کامپیوتر را در دانشگاه اهواز به رخ می کشید.

اواخر سال ۱۳۵۶ و روزهای سال ۱۳۵۷، ایام مبارزات بر ضد رژیم شاهنشاهی و شروع اعتراضات، تجمعات و راهپیمایی های انقلاب اسلامی ۱۳۵۷ بود. فعالیت ها، نشست ها و میتینگ های متعددی در این ایام در دانشگاه برگزار می شد و سالن بزرگ ورزشی تازه تأسیس دانشگاه محل عمده این تجمعات و میتینگ های انقلابی بود.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، متأسفانه در شهریورماه ۱۳۵۹ جنگ تحمیلی شروع شد که دقیقاً شروع جنگ با بمباران فرودگاه اهواز در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ را به خوبی به یاد دارم. با شروع جنگ و پیشروی نیروهای عراقی، به دانشگاهیان توصیه شد که جهت جلوگیری از آسیب، موقتاً به دانشکده کشاورزی ملاثانی، واقع در مسیر راه اهواز و شوشتر برویم. بعد از حدود دو هفته اقامت در ملاثانی و شعله ور شدن بیشتر زبانہ های جنگ، اکثر خانواده ها برای حفظ امنیت خود، به شهرستان های دورتر و امن مهاجرت کردند، اما اینجانب و تعدادی از همکاران دیگر هیأت علمی، به صورت مجردی به دانشگاه در اهواز بازگشتیم. مدت مدیدی، افرادی که ساکن کوی استادان دانشگاه بودیم و خانواده های ما به شهرهای امن مسافرت کرده بودند، شامل اینجانب، دکتر کرم زاده، دکتر محمد رستمی، مرحوم دکتر معتمدی، مرحوم دکتر صدرقدرقدر، دکتر امیرخانیان به صورت دسته جمعی باهم زندگی می کردیم. تا اینکه قدری اوضاع بهتر شد (یا چون به وضع عادت کرده بودیم، فکر می کردیم اوضاع بهتر شده) و خانواده ها در همان شرایط جنگی برگشتند و دوره زندگی مجردی ما به پایان رسید. بعد از آن دوران تعطیلی دانشگاه ها (به دلیل انقلاب فرهنگی) و نیز بازگشایی و فعالیت مجدد دانشگاه ها ادامه یافت و علیرغم وجود جنگ و بمباران هر روزه بیشتر شهرهای مختلف خوزستان، فعالیت های آموزشی برقرار بود. علیرغم مصائب و مشکلاتی که در این مدت داشتیم، ولی خاطرات خوبی که به ذهنمان مانده

از خودگذشتگی و صفا و محبت دوستان همکار و دانشجویان بود که در آن شرایط سخت، در کنار یکدیگر به انجام وظایف علمی خود مشغول بودیم.

بعد از بازگشایی دانشگاه ها، دانشکده ریاضی و کامپیوتر دانشگاه اهواز منحل و مجدداً گروه‌های ریاضی و آمار به دانشکده علوم منتقل شدند و محل استقرار آنها نیز اولین کریدور شمالی دانشکده علوم بود. البته بعدها، برحسب نیاز، مجدداً دانشکده علوم ریاضی و کامپیوتر در دانشگاه شهید چمران اهواز راه‌اندازی شد. در مدت هشت سالی که اینجانب در دانشگاه اهواز بودم، مسئولیت‌هایی چون معاون آموزشی دانشکده ریاضی و مسئول هسته ریاضی در دانشکده علوم را عهده دار بودم.

خاطره ای از دوران جنگ

در زمان تعطیلی دانشگاه در سال ۱۳۶۰ به دلیل انقلاب فرهنگی، تعدادی از استادان گروه ریاضی که خانواده آنان اهواز را ترک کرده بودند، در اهواز ماندیم. بسیاری از این استادان طبق حکمی که از طرف ستاد انقلاب فرهنگی به آنان ابلاغ شده بود، مسئول تدوین، تألیف یا ترجمه کتابی شده بودند. کتاب «جبرخطی مقدماتی» تألیف برنارد کولمن، که ترجمه اینجانب است، محصول همین دوره است. رئیس وقت دانشگاه که یک معلم فیزیک بود و از آموزش و پرورش به دانشگاه مأمور شده بود، کلیه استادان را موظف یا به قولی مجبور کرده بود که هر روز حضور خود را در دفتری در دانشگاه ثبت کنند و در واقع «حاضری» بزنند. دوستان ساکن کوی استادان دانشگاه از گروه ریاضی که خانواده‌هایمان در اهواز نبودند و در واقع «مجردی» زندگی می‌کردیم، به صورت دسته جمعی، هرچند وقتی در منزل یکی از ما یکجا جمع می‌شدیم تا پخت و پز یکجا انجام گیرد و نیز از تنهایی درآییم و از مصاحبت هم بهره مند شویم. بعد از مدتی آنجا را تغییر می‌دادیم و به منزل یکی دیگر از جمع حاضر می‌رفتیم و به همین ترتیب می‌گذشت. آپارتمان مسکونی متعلق به اینجانب واقع در کنار جاده اصلی کوی استادان و در میانه‌های مجموعه کوی استادان در گلستان و در طبقه همکف واقع بود. جلو و

پشت آپارتمان باغچه های کوچکی بودند که با شمشاد و گل های کاغذی بسیار زیبا محاصره شده بودند به طوری که کسی نمی توانست به راحتی و بدون قذبلندی، داخل باغچه را ببیند و در واقع همین شمشادها حجابی برای آپارتمان نیز بودند.

در باغچه پستی آپارتمان که مشرف به آشپزخانه و اتاق پذیرایی بود، انواع سبزیجات را می کاشتیم. چند وقتی بود دوستان در آپارتمان مسکونی ما جمع می شدند که این دوستان شامل دکتر کرم زاده، دکتر محمد رستمی، دکتر امیر خانیان، مرحوم دکتر صدر قدرقدر پیشنهاد کردند از فردا به آپارتمان ایشان که در ردیف های مقابل آپارتمان ما بود و یک زمین زیبای چمن بین آنها فاصله بود، نقل مکان کنیم و چند روزی را دسته جمعی آنجا باشیم. همه موافقت کردند و فردا شب آنجا جمع بودیم که نیمه شب یک موشک از طرف نیروهای عراقی با صدایی مهیب و دهشتناک به کوی اصابت کرد. همه از خواب پریدیم و بعد از اینکه مطمئن شدیم همه سالم هستیم، برای کشف موضوع و کمک احتمالی از آپارتمان بیرون آمدیم. البته آن زمان به دلیل وقوع جنگ و تعطیلی دانشگاه ها، کوی استادان خیلی خلوت بود. در پی جستجو دیدیم که موشک دقیقاً به باغچه پستی آپارتمان ما اصابت کرده و ترکش های آن تمام شیشه های آپارتمان را خرد نموده حتی کولرهای گازی را متلاشی کرده بود. ورود ترکش ها به داخل منزل، موجب از بین رفتن وسایل و کابینت های آشپزخانه شده بود و مبل های اتاق پذیرایی نیز سوراخ سوراخ شده بودند. اگر ما آن شب جابه جا نشده بودیم، احتمالاً دسته جمعی در این اصابت موشک از بین می رفتیم و هیأت علمی بخشی از گروه ریاضی از بین می رفت.

در سال ۱۳۶۴ مجدداً به دانشگاه فردوسی مشهد منتقل شدم و در گروه ریاضی این دانشگاه به تدریس اشتغال ورزیدم. در سال ۱۳۷۱ برای اخذ مدرک دکتری تخصصی، به دانشگاه لیدز (LEEDS) در انگلستان رفتم و بعد از اتمام تحصیل در سال ۱۳۷۵ به دانشگاه فردوسی مشهد برگشته و به عنوان استادیار مشغول انجام وظیفه شدم. تخصص مکتسبه در دوره دکتری، موضوع کنترل و بهینه سازی می باشد که موضوعی پرکاربرد و نسبتاً جدید در رشته ریاضی کاربردی است و تخصصی میان رشته ای است. در سال ۱۳۸۱ به مرتبه دانشیاری و در سال ۱۳۸۶ به مرتبه استادی ارتقا یافتم. در همان سال ۱۳۸۶ برای گذراندن فرصت مطالعاتی به مرکز تحقیقاتی Control Theory Application Center (CTAC) در دانشگاه Coventry کشور انگلستان رفتم. در مدت خدمت در دانشگاه فردوسی مشهد، مسئولیت هایی همچون معاونت آموزشی در دانشکده علوم

ریاضی، به مدت ۳/۵ سال و معاونت پژوهشی دانشکده علوم ریاضی به مدت ۳/۵ سال را به عهده داشته ام. اینجانب عضو قطب علمی مدل سازی و محاسبات روی سیستم های خطی و غیرخطی برای ۳ دوره و هم اکنون نیز هستم.

در سال ۲۰۰۸ میلادی با همکاری و همت تعدادی از همکاران گروه های ریاضی سراسر کشور، انتشار مجله Iranian Journal of Numerical Analysis and Optimization (IJNAO) را در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه فردوسی مشهد شروع کردیم که یک مجله دو فصل نامه می باشد که اینجانب به مدت ۴ سال سردبیر این مجله بودم و هم اکنون نیز مدیر مسئول مجله مذکور هستم. این مجله دارای رتبه A از وزارت عتف بوده و یکی از مجلات معتبر انگلیسی زبان کشور است.

البته مفتخرم که اینجانب عضو هیأت تحریریه مجلات زیر نیز می باشم.

۱- مجله مدل سازی پیشرفته ریاضی - دانشگاه شهید چمران اهواز

۲- Journal of Mathematical Modeling از دانشگاه گیلان

۳- Iranian Journal of Numerical Analysis and Optimization از دانشگاه فردوسی مشهد

۴- مجله Global Analysis and Discrete Mathematics از دانشگاه دامغان

در سال ۱۳۹۰ با تقاضای شخصی، ریاست محترم وقت دانشگاه فردوسی مشهد با بازنشستگی اینجانب موافقت نمود.

در طول دوران خدمت به عنوان عضو هیات علمی، پنج کتاب تخصصی به صورت تالیف و ترجمه منتشر نموده و بیش از ۱۰۰ مقاله تخصصی در مجلات معتبر بین المللی و داخلی و بیش از ۲۵ مقاله در مجموعه مقالات کنفرانس های داخلی و خارجی به چاپ رسانیده ام.

علاوه بر دانش آموزان عزیزی که در دوران تدریس در دبیرستان علم فارغ التحصیل کرده ام، تعداد زیادی فارغ التحصیل ارجمند در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه های مشهد و اهواز فارغ التحصیل نموده ام که بعضی از آنان هم اکنون جزء اساتید مبرز و صاحب نام در دانشگاه های ایران هستند و تعدادی نیز به عنوان عضو هیات علمی و یا محقق برجسته در دانشگاه های مختلف جهان مشغول خدمت می باشند.

اینجانب ۳ دختر و یک پسر دارم که تحصیلات دو نفر از دختران در سطح دکتری و یک دختر و پسر در سطح کارشناسی ارشد است.